

Danmarks Sportsfiskerforbund

Til medlemmerne af Folketingets Miljøudvalg

Vingsted, den 28. maj, 2014.

Angående: Ny rapport, der dokumenterer skarvens indflydelse på fiskebestandene.

Kære udvalgsmedlemmer.

Ynglebestanden af skarv i Danmark er den laveste i mere end 20 år, men paradoksalt nok er den fiskeædende fugls negative påvirkning på visse fiskearter større end nogensinde.

De negative konsekvenser kan læses i en netop udgivet rapport, der som den første nogensinde samler op på den tilgængelige viden om skarvens fødesøgning¹. Rapporten er skrevet af landets førende skarv-eksperter.

Ifølge rapporten skyldes den større negative påvirkning, at skarverne siden 2009/10 er begyndt at fouragere i ferskvand i endnu højere grad. Men allerede inden denne adfærd ændring blev observeret, havde undersøgelser fra blandt andet Ringkøbing Fjord dokumenteret en stor, negativ indflydelse på eksempelvis de sårbare havørred- og laksebestande fra Skjern Å.

Nogle af rapportens vigtigste konklusioner er:

- Laksebestanden i Skjern Å bliver udsat for en så voldsom prædation, at det sandsynligvis mere end halverer antallet af laks i åen.

¹ Betydningen af prædation på danske ferskvandsfiskebestande - en oversigt med fokus på skarv. DTU Aqua-rapport nr. 283-2014. Af Niels Jepsen, Christian Skov, Stig Pedersen og Thomas Bregnballe. http://www.aqua.dtu.dk/~media/Institutter/Aqua/Publikationer/Forskningsrapporter_251_300/283-2014_Betydningen-af-praedation-paa-danske-ferskvandsfiskebestande.ashx



- Skarvens prædation er med meget stor sandsynlighed årsagen til, at den fredede stalling er så godt som udryddet i Storåen, Danmarks femte største å-system, og stærkt reduceret i hele dens udbredelsesområde.
- Bækørredbestandenes kollaps i visse vandløb i 2009/10 skyldes med stor sandsynlighed skarvernes fødesøgning i åerne.
- En af verdens mest sjældne ferskvandsfisk, snæblen, blev i 2012 i Ribe Å efterstræbt af skarven i så stort et omfang, at cirka 50 % af de elektrofiskede snæbler havde skarvbid. Et skønnet tilbagegang i antallet af snæbler i Ribe Å falder sammen med skarvernes ændrede fødesøgningsadfærd i vinteren 2009/10.

Disse konklusioner og en lang række andre observationer om skarven kan også læses i vores populærvidenskabelige tidsskrift Miljø- og Vandpleje nr. 37, Skarven og Fiskebestandene².

Antallet af ynglepar i Danmark er som nævnt gået fra cirka 42.000 par, da der var flest, til cirka 25.000. Den vigtigste årsag til reduktionen er sandsynligvis mangel på føde, men også regulering på redeniveau i Danmark og bortskydning i eksempelvis Frankrig har været medvirkende faktorer. Men det er værd at huske på, at antallet af fugle i både Danmark og det øvrige Nordvesteuropa befinder sig på et stabilt, højt niveau. Fuglen er derfor på ingen måde truet – i modsætning til de fiskearter og -bestande, som udsættes for fuglens prædation.

Skarven hører til i den danske natur, og det ikke vores ønske, at der skal indledes en generel heksejagt på arten. Vi mener tværtimod, at udfordringerne skal løses i de områder, hvor skarvernes prædation er så voldsom, at den dels truer den biologiske mangfoldighed og dels muligheden for at udøve et spændende fiskeri med stang snøre.

Det bør her tilføjes, at lystfiskeri dyrkes af mellem 10 og 15 % af den danske befolkning, og at lystfiskeri er en meget vigtig socioøkonomisk ressource mange steder i ”Vandkants-Danmark”. Alene i Skjern Å er det estimeret, at laksefiskeriet genererer en meromsætning på

² <http://www.sportsfiskeren.dk/pdf/miljoe-og-vandpleje-38>. Send en mail til kme@sportsfiskerforbundet.dk, hvis du ønsker en trykt version af bladet. Bladet er vedhæftet som fil.



40-50 mio. kr. En reduktion i antallet af blanke opgangslaks kan derfor blive dyrt for erhvervslivet langs den jyske vestkyst.

For at få en mere effektiv forvaltning, er der behov for at tage nye virkemidler i brug. De hidtidige har nemlig desværre vist sig at være uden den ønskede effekt i visse områder.

For at blive klogere på skarvens adfærd og dermed forhåbentligt kunne komme med kvalificerede forslag til den kommende forvaltningsplan, der skal udarbejdes i 2014 og træde i kraft i 2015, har vi – via vores sæde i Skarvarbejdsgruppen – stillet en række spørgsmål til en af forfatterne til rapporten, Thomas Bregnballe, fra Århus Universitet. Spørgsmålene og Bregnballes svar vedlægges.

Spørgsmålene retter sig især imod, hvordan bortskræmning og afskydning samt reduktion i antallet af ynglefugle kan gennemføres i afgrænsede områder, så det reducerer skarvernes fødesøgning i forhold til de skrøbelige fiskebestande.

Et af vore spørgsmål går ud på, om det vil reducere skarvens prædation på de sårbare laksestammer, hvis man beslutter, at skarven ikke skal kunne yngle i nærheden af de jyske laksevandløb fra Storåen i nord til Varde Å i syd. Et sådan ”forbud” mod, at skarven kan etablere ynglekolonier, findes allerede i Vadehavs-området.

Bregnballe svarer, at det sandsynligvis vil kunne bidrage positivt, hvis de nuværende ynglekolonier fjernes og det beskrevne område helt friholdes for ynglende skarver. Men han anfører også, at der samtidig skal laves en indsats mod de skarver, der fouragerer i områderne, og at det i visse tilfælde vil kunne medføre gener for andre fuglearter.

Ovenstående viser, at der med stor sandsynlighed findes muligheder for at genskabe sunde fiskebestande i de hårdt ramte områder, uden at det går ud over skarvbestanden på landsplan. Men det illustrerer også, at der er behov for nytænkning og en prioritering, som i endnu højere grad tager hensyn til fiskebestandene og fiskeriet.



Vi ønsker med denne henvendelse at gøre opmærksom på den store og nu veldokumenterede udfordring, som skarverne udgør i visse dele af landet. Prædationen er i nogle områder en alvorlig trussel mod fiskebestandene, lystfiskeriet og for det socioøkonomiske potentiale, som denne fiskeriform besidder.

Vi håber desuden på, at henvendelsen kan være med til at øge den politiske forståelse for og opbakning til, at det i den kommende forvaltningsplan er nødvendigt med nye initiativer, som kan reducere skarvens negative indflydelse i de områder, hvor fuglene udgør et stort problem.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'V. W. Hansen'.

Verner W. Hansen

Formand

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kaare Manniche Ebert'.

Kaare Manniche Ebert

Biolog

./..

Pdf-filen: "Foreløbige svar"... Thomas Bregnballes svar på vores spørgsmål om skarven.

Pdf-filen: "M&V38web". Miljø- og Vandpleje 38. Skarven og Fiskebestandene. Populærvidenskabeligt magasin med skarv som tema.